

UKF: Likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling för Starrkärrs förskola LÅ 11/12

Verksamhetens vision

Alla barn är välkomna till vår förskola. Vi accepterar olikheter och ser det som en tillgång för utveckling. Konflikter är en naturlig del av mänskligt samspel som får oss att växa som individer. På vår förskola tolererar vi inga former av kränkande behandling! Det barn eller den vuxne som upplever att den blivit kränkt tar vi alltid på allvar. Utgångspunkt är den kränktes upplevelse. Alla har rätt till en trygg arbetsmiljö. Barn som vuxen ska respektera varandras olikheter. Barnen ska alltid känna att de kan prata med de vuxna när de känner oro. Personal och föräldrar är skyldiga att kontakta personal, eller rektor/förskolechef om man känner oro för eller får kännedom om att någon blir utsatt. Personalen på förskolan är skyldig att ingripa och följa upp när någon blivit kränkt samt i vissa fall kontakta sociala myndigheter.

Verksamhetens långsiktiga mål

Vi ska säkerställa:

-att förskolan skall vara trygg för alla som vistas där. Ingen skall utsättas för någon form av diskriminering på grund av könstillhörighet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder eller annan kränkande behandling, till exempel psykiska trakasserier, kränkande tillmäle (ärekränkning), hot om fysiskt våld (olaga hot), fysiskt våld (misshandel, vållande till kroppsskada eller sjukdom, olaga tvång), ofredande eller uteslutning till utanförskap.

-att förskolan skall ha en beredskap för att sätta in lämpliga åtgärder så att eventuell diskriminering eller annan kränkande behandling snarast upphör.

-att barn, föräldrar och personal gemensamt skall känna ansvar för att upptäcka och åtgärda diskriminering eller annan kränkande behandling.

- att hemmens och föräldrarnas betydelse skall betonas och klargöras i samråd mellan förskola och hem.

-att all personal aktivt skall motverka alla former av diskriminering och annan kränkande behandling.

-skapa en god arbetsmiljö på förskolan.

-stärka barnens sociala kompetens (förståelse, tolerans, förmåga att kommunicera, samverka och att ta ansvar för sig själv och andra).

Under läsåret 2011/12 ska vi:

-säkerställa att alla barn/föräldrar och personal känner till likabehandlingsplanen och de rättigheter och skyldigheter som följer med den.

-arbeta med att göra osäkra och riskutsatta miljöer på vår förskola säkra.

Definitioner

Diskriminering: en person missgynnas genom särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Trakasserier: ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns värdighet.

Kränkningar kan vara

- fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög eller fetto)
- psykosociala (t.ex. bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms)

En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande, dvs **mobbing**.

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Främjande

Vi vill belysa olikheter och allas lika värde. Minska okunskapen bland barn och vuxna i ämnet. Vi vill också arbeta för att ge flickor och pojkar lika stort utrymme. Exempel på detta kan vara att belysa mångfalden genom att:

- läsa sagor som handlar om olika familjebildningar
- barnkonventionen
- empatidockan
- genus (jämställdhetsarbete där flickor och pojkar får lika stort utrymme)

Förebyggande (handlingsplan för året)

Verksamheten skall präglas av omsorg om individen och syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra skall stödjas (Lpfö 98 rev.2010) Vi vuxna inom förskolan vet och verkar utifrån att små barn inte alltid förstår sitt eget agerande och att deras inlevelse i andras känslor är begränsade. Därför är det viktigt att vi vuxna utgår ifrån att lägga grunden till att stärka sin egen identitet, självkänsla, självkänedom och självförtroende. Med vetskap om detta kommer vi att arbeta, och lyckas vi kommer barns behov att kränka andra att försvinna.

Förebyggande åtgärder:

- Vi arbetar utifrån en gemensam värdegrund: trygghet – respekt – ansvar - ärlighet - gemenskap.
- Temperaturmätare: tex. sociogram, enkäter och utvecklingssamtal
- Vuxnas ständiga uppmärksamhet: vem blir inte vald? Vem har ingen att leka med?
- Jagstärkande lekar – positiv förstärkning
- Tydlig struktur på dagen
- Lära barnen konfliktlösning
- Inget barn får dela ut inbjudningskort på förskolan om inte alla är bjudna
- Vuxna finns där barnen finns
- Dela barnen i mindre grupper
- Arbeta med att få en god föräldrakontakt
- Vuxna som cirkulerar mycket ute på gården och speciellt vid våra utsatta platser

I vår vardag i Starrkärrs förskola arbetar vi målmedvetet med att erbjuda barnen en stimulerande och lekfull miljö både inomhus och utomhus. Vi lägger stor vikt vid att skapa lekmiljöer där alla barnen kommer till sin rätt och trivs. Ute på gården där vi lägger stor del av vår tid är det viktigt att vi som vuxna tidigt ser hur barnen leker och med vem. Vi kartlägger hur situationen ser ut i barngruppen genom att bl.a. använda oss av en s.k. kontaktbarometer där vi kan se vilka barn som leker med varandra och sedan dra slutsatser av detta och därmed hjälpa de barn som inte naturligt väljs in i leken.

Vuxenmiljö:

- En röd tråd vid överlämning mellan personal med tydlig beskrivning av barnets välbefinnande.
- Arbetsplatsträffar
- Föräldramöten med samtal och diskussioner om föräldrarnas roll
- Kartläggning av kränkande behandlingar

Utsatta platser/situationer på vår förskola:

- Ute, speciellt vid kortsidorna av byggnaden och bakom klätterställningen.
- Inne i förrådet.

- Utrymmen där barnen kan stänga in sig.
- Inskolningstillfällen – de nya barnen får mycket uppmärksamhet.

Typ av kränkning:

- barn som utesluts i leken
- barn som inte blir sedda
- barn som bits eller rivs
- barn som ingen väljer
- verbala kränkningar

Rutiner för akuta och uppföljande åtgärder vid inträffade kränkningar

- **Vad gör jag som vuxen om jag upptäcker diskriminering eller annan kränkande behandling?**

Akuta åtgärder:

- samtal med den kränkte
- samtal med den som kränker. Samtalet skall leda till att den som kränker får en förståelse för hur den kränkte upplever situationen, samt förstå allvaret och upphör med kränkningen.
- berörd personal informeras
- förskölechef informeras

Vid upprepande kränkningar:

- förskolechef informeras
- föräldrarna både till den som kränks och den som kränker kontaktas av avdelningspersonal snarast.
- analys görs av avdelningspersonalen för att få en helhetsbild.
- vid behov görs avstämningar med berörda parter
- analys och tolkning görs för att se hur man ska gå vidare
- återkoppling till berörda föräldrar från avdelningspersonalen

Långsiktig strategi:

- på avdelningsmöten ses rutiner för akut handlingsberedskap över.
- personal upprättar en handlingsplan vid upprepad kränkning för den som är kränkt, för den som kränker och eventuellt även på grupp-organisationsnivå.
- samtal när kränkningarna ej upphör (förskölechef, föräldrar och berörd avdelningspersonal)
- stöd och hjälp till den kränkte av personal och föräldrar
- stöd och hjälp till den som kränker av personal och föräldrar
- kontakt tas med psykolog, BVC, BUP och IFO samt specialpedagog när ytterligare stöd behövs.
- uppföljning och analys med hjälp av skriftlig dokumentation, avslut.

När en vuxen kränker barn:

- arbetslaget skall ha ett öppet förhållningssätt så att kollegorna i arbetslaget påminner varandra om en kollega kränker ett barn.
- förskolechef informeras, utreder och åtgärdar ärendet.

- verksamhetschefen informeras.
- förskolechefen följer upp ärendet genom att föra samtal med den personal som kränkt barnet.

Eleven/vårdnadshavaren kan vända sig till Barn- och elevombudsmannen.

www.skolinspektionen.se/BEO.

Se även bilaga: Anmälan om kränkande behandling.

Upprättande och utvärdering av planen

Hur vi gör barn, föräldrar och personal delaktiga i vårt arbete med likabehandlingsplanen:

Barn: Vi arbetar för att skapa trygga relationer med varje barn på vår förskola. Detta gör vi genom att skapa nära relationer med varje barn för att också kunna se vardagen från barnets perspektiv och därigenom sätta in de resurser som behövs för varje barn. Genom att göra observationer och föra planerade samtal med barnen får vi en bild av barnets uppfattning om sin situation i förskolan. Vi får en bild av barnets vardag genom att följa barnets lek under dagen och genom barnintervjuer kan vi också se hur vi kan gå vidare i processen för att alla barn ska känna en trygghet i förskolan. Barnen är involverade i kartläggningen genom sitt deltagande i de metoder som används för att kunna mäta och bedöma situationen.

Föräldrar: Planen förankras vid höstens första föräldramöte samt tas upp vid skolrådsmöten under hösten.

Föräldrar kan lämna förslag till skolrådet inför dessa möten.

Genom utvecklingssamtalen varje termin har vi en dialog med föräldrarna där vi får deras bild av hur barnet har det i förskolan.

Genom kommunens gemensamma enkät till vårdnadshavare för två åldersgrupper i förskolan får vi också en bild av hur de vuxna upplever barnets situation i vardagen.

Vi informerar skolrådet varje termin om hur vi arbetar med kartläggningen för vår plan.

Personal: Ny plan skrivs varje höst då den befintliga planen går igenom tillsammans med personal på APT-arbetsplatsträffar och underlag för den nya tas fram.

För att få en gemensam kartläggning att arbeta vidare med, har vi tagit fram likartade metoder för att kunna se hur barnets tillvaro är i just vår förskola.

Vid personalens avdelningsmöten diskuteras planen kontinuerligt för att på så sätt hålla den levande i verksamheten.

I bilagan i slutet av denna plan, fyller personalen i blanketten ”**Anmälan om kränkande behandling**” när en kränkning har skett. Denna lämnas till förskolechef som sedan vidarebefordrar denna till verksamhetschef.

Utvärdering:

I slutet av varje läsår, d.v.s. i juni, utvärderar varje avdelning likabehandlingsplanen utifrån sin situation på den egna avdelningen. Synpunkterna går man sedan igenom på lagledarmötet som sammanställer husets gemensamma slutsatser. Förskolechef samt lagledargruppen upprättar sedan under kommande höst en ny plan utifrån de slutsatser som kommit fram från

barn, personal samt föräldrar, inkl. den enkät som vårdnadshavarna till barnen i förskolan svarat på under våren.

Vi följer upp planen minst 2 gånger per termin, genom att ta upp den på APT samt vid avdelningsmöten.

På studiedagen i juni varje år utvärderas planen och nya riktlinjer skapas för att till hösten skriva den nya uppdaterade planen.

Ansvar för upprättande samt utvärdering av likabehandlingsplanen har förskolechef i samråd med personalen på förskolan.

Förskolechef:

Heléne Cadbro Bernhardsson

Tel: 0303-371140, Mobil: 0737-731140.

e-post: helene.cadbro-bernhardsson@ale.se

Du kan också kontakta personalen på förskolan:

Avd. Småkrypen, tel: 0303-330470

Avd. Spindlarna, tel: 0303-330594

Avd. Larverna, tel: 0303-330471

Man kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen www.skolinspektionen.se/BEO.

Styrdokument:

FN:s konvention om barns rättigheter.

Artikel 2:2

”Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttrycka åsikter eller tro”.

Artikel 3:3

”Konventionsstaterna ska säkerställa att institutioner, tjänster och inrättningar som ansvarar för vård eller skydd av barn uppfyller av behöriga myndigheter fastställda normer, särskilt vad gäller säkerhet, hälsa, personalens antal och lämplighet, samt behörig tillsyn”.

Artikel 12

”Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad”.

För detta ändamål ska barnet särskilt beredas möjlighet att höras antingen direkt eller genom företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med den nationella lagstiftningens procedurregler, i alla domstols- och administrativa förfaranden som rör barnet”.

Skollagen 2010

Kap.6

8§

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

9§

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling”.

10§

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Diskrimineringslagen

Kap.2

5§

Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningssamordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker sig till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningssamordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget.

Diskrimineringsförbudet gäller även i det fall en utbildningssamordnare genom skäliga åtgärder i fråga om lokalernas tillgänglighet och användbarhet kan se till att en person med funktionshinder, som söker eller har antagits till utbildning enligt högskolelagen (1992:1434) eller till utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina, kommer i en jämförbar situation med personer utan sådant funktionshinder. Lag (2010:861).

Kap.3

6§

Arbetsgivare ska vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att någon arbetstagare utsätts för trakasserier eller repressalier som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning eller för sexuella trakasserier.

Lpfö98, reviderad 2010.

”Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling”.

Anmälan
om kränkande behandling

Enligt 6 kapitlet 10 § Skollagen har personal som får kännedom om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i verksamheten en skyldighet att anmäla detta till huvudmannen.

Händelseenhet	Enhet	Ärendekod
	Datum för händelsen	Datum för kännedom
	Anmälarens namn	Anmälarens enhet
Kortfattad beskrivning av händelsen		
Kortfattad beskrivning av åtgärder		
Enhetschef	Datum	
	Rektor/förskolechef	Namnförtydligande

Blanketten skickas till ansvarig verksamhetschef